

Yleisiä ohjeita kirjoittajille

- **Lukion numero - Kuusankosken lukio 1315**
- **Istumapaikalla on nimilappu, jossa on kokelasnumero.**
- **Henkilökortti tai vastaava mukaan tunnistamista varten**

Koepäivä

Jos sairastun?

Ilmoita sairastumisestasi **HETI** rehtorille **02061 57206** (tai 040-5755027) tai apulaisrehtorille 0206154114.

Sairaana et voi tulla kokeeseen.

Jos myöhästyn?

- Myöhästynyt kokelas voidaan ottaa yleensä kirjoittamaan, mikäli hän saapuu ennen klo 10:00 (kun huomaat myöhästystäsi, ota heti yhteys kansliaan **0206154110**).

Lukiolla tulee olla viimeistään klo 8.00.

Salin täyttäminen aloitetaan klo 8.00 jälkeen niin, että kaikki valmistavat toimet ehditään suorittaa ennen klo 9.00.

Suorituspaikka

Sähköinen koe suoritetaan Kuusankosken lukion liikuntasalissa ja muissa kokeita varten varatuissa tiloissa.

Välineet

Kirjoituspaikalla pitää olla

- oma tietokone, laturi, kuulokkeet (langallinen, ei Bluetooth-mahdollisuuttakaan), mahdollinen langallinen hiiri, Ethernet-sovitin
- **kuvallinen henkilöllisyystodistus**
- kirjoitusvälineet – (ei penaalia)
- Kirjoitusaika on pitkä, joten sinun kannattaa varustautua eväillä.
  - Eväistä kannattaa ottaa huomioon seuraavaa
    - eväät, ei paperikääreitä (juomapullojen ja vaatteiden tekstit on peitettävä); käytä läpinäkyviä rasioita
    - suklaapatukat, -levyt yms ovat myös ilman kääreitä

- älä ota rapisevia tai kovia eväitä: näkkileipää, porkkanaa yms., hermostutat turhaan naapurisi
- mikäli tuot hedelmiä, niin kuori ja pilko ne suupalloiksi
- salissa on vettä, juomamukeja
- Nenäliinoja ja käsipyyhepaperia on salissa saatavilla
  - jaetaan kaikille tarvitseville jo heti tilaisuuden alussa
- Omat nenäliinat ja kuukautissuojat avaamattomassa paketissa. Paketin tekstit teipattuna.
- Särkylääkkeitä on salissa saatavilla (Paratabs/Panadol); tarvitsemasi omat lääkkeet jätetään valvojalle ennen koetta ja saat lääkkeet tarpeesi mukaan valvojalta viittaamalla

Kun tarvitset jotakin, niin viittaa näkyvästi!

KUINKA TOIMITAAN

Kotona

1. Pakkaa eväät jo kotona valmiiksi niin, että tarkastaminen käy mahdollisimman helposti (suosi kelmukääreitä ja läpinäkyviä muovipusseja, avaa rasioiden kannet valmiiksi ennen eväiden tarkastukseen tuloa.
2. Valitse kirjoitustilanteeseen vaatteet, joissa ei ole tekstiä tai peitä vaatteiden tekstit valmiiksi kotona.
3. Ole huolellinen opiskeluvälineiden mukaan ottamisen kanssa: muista kirjoitusvälineet, langalliset kuulokkeet, langallinen hiiri ja henkilöllisyystodistus.
4. **Varmista, että sinulla ei ole langattoman hiiren vastaanotinta tietokoneesi USB-portissa.**
5. Pyri käymään WC:ssä jo ennen kokeeseen tuloa.
6. **Muista ottaa henkilötodistus mukaan.**

Lukiolle saapuminen ja saliin siirtyminen

1. Kun tulet koululle, ota itsellesi **muovilaatikko** tarvitsemiasi tavaroita varten. Laatikoita on lokerikkojen välissä, A-portaan (hissin puoleiset portaat) hissitasanteella ja opiskelijakunnan tilassa 035. Myös lokerikkojen väliköissä on laatikoita.
2. Pakkaa kirjoitusvälineet, kone, eväät, muut tarvittavat laatikkoon
  - a. Varo, että eväät eivät sotke konettasi, jos laitat ne samaan laatikkoon.
  - b. Tietokone voidaan viedä saliin erikseen.
3. Vie ylimääräiset tavarasi (reput, takit, puhelimet, äly- ja rannekellot, **avaimet**) lokerikkoihin lokerikkoaulaan. Jos ei ole lokerikkoa, niin sitten tavarat viedään opiskelijakunnan tilaan 035 pohjakerrokseen; ja lokerikon avain sinne myös – käytännössä nimikoidussa pahvimukissa.
4. Siirry eväiden tarkistuspisteelle mediateekin puoleiselle porrastasanteelle.
5. Kun valvoja on tarkistanut evääsi, siirry mediateekkiin. **Opiskelijat istuvat mediateekissa oleville tuoleille odottamaan.**
6. Opiskelijat kutsutaan saliin ja muihin kirjoitustiloihin yksitellen mahdollisimman pian saapumisen jälkeen. Pidä henkilöllisyystodistus näkyvillä saliin (kirjoitustilaan) siirtyessäsi. Sinulle ilmoitetaan istumapaikkasi numero.

Salissa

1. Pöytäsi on numeroitu, siirry omalle pöydällesi. Pöydällä on nimilappu, oppilastikku ja luonnospaperia; vieressä on tuoli eväslaatikkoa varten ja joka pöydälle on jatkojohto ja Ethernet-kaapeli.
2. Aseta henkilöllisyystodistuksesi pöydälle tunnistustilanteen helpottamiseksi.
3. Kiinnitä oppilastikku koneeseen ja käynnistä kone Abittiin.
4. Liitä laturi ja verkkojohto tietokoneeseen kiinni.
5. Liitä kuulokkeet koneeseen. **Tee äänitesti.**
6. Valmistaudu kuuntelemaan kokeeseen liittyviä yleisiä ohjeita. **Älä tee mitään merkintöjä äläkä availe ohjelmia.**
7. Kun tunnistus alkaa, kirjoita nimesi ja henkilötunnuksesi ja valitse oikea koe näytöltä. Paina sinistä ”Siirry kokeeseen” -painiketta.
8. Tämän jälkeen henkilöllisyyses tarkistetaan: syötät järjestelmään avainluvun ja vahvistuskoodin, jotka valvoja ilmoittaa sinulle henkilökohtaisesti. Kirjainkoolla ei ole väliä.
9. Odota, että saat luvan aloittaa kokeen (n. klo 9.00)
10. Paikallasi on luonnospaperina käytettävää konseptipaperia. Koulu toimittaa paperin kirjoituspaikalle ja siinä on valmiiksi painettuna koulun nimi ja numero (1315). Kuhunkin luonnospaperiin on merkittävä kokelasnumero ja täydellinen nimi tekstaten sekä allekirjoitus merkittyyn paikkaan, jos niihin tekee merkintöjä.
  - o Huomaa, että paperia saa lisää kokeen valvojalta.

Kokeen kulku

Sähköinen koe kestää 6 tuntia siitä hetkestä, jolloin kaikki ovat valmiit aloittamaan kokeen.

Huomaa, että

- koeaika alkaa n. klo 9:00.
- ensimmäisen tunnin aikana salista ei saa poistua (ei edes WC:hen).
- kokeen aikana omalta paikalta poistuminen on kiellettyä (lukuun ottamatta WC-käyntejä).
- WC-käyntien ajaksi laita tyhjä konsepti tietokoneen näytön päälle.
- Jos yhteys palvelimelle katkeaa, odota pari sekuntia, yhteys voi palata. Jos ei palaa, saat itse tarkastaa, onko verkkojohto koneessasi kiinni. **Älä nouse seisomaan!** Jos yhteys palvelimelle on edelleen poikki, **viittaa** valvoja paikalle. Jos ongelma ei ratkea, tai kysymyksessä on koneen toimintahäiriö, sinut voidaan ohjata istumapaikalle, jossa on varakone. *Valvoja ratkaisee lopulta, kuinka menetellään, joten kuuntele hänen ohjeitaan.* Jos ongelma on sinusta riippumaton, **menetetty aika korvataan.** Valvoja päättää ja ilmoittaa asian sinulle suullisesti.
- Jos lattialle putoaa esine, pyydä valvoja paikalle *viittaamalla*. **Et missään tapauksessa saa lähteä esinettä itse noutamaan!**

Kokeen päättyessä

- kokeesta saa poistua aikaisintaan klo 12:00 ja vain yksi kerrallaan.
- koeaika päättyy kuusi (6) tuntia kokeen alkamisesta n. klo 15:00,
  - Valvoja ilmoittaa kokeen päättymisestä.
- 1. Päästä koe napsauttamalla tehtäväsivun alareunassa olevaa *Siirry kokeen päättämiseen* –painiketta. Sulje tietokone.
- 2. Ota muistitikku ja verkkojohto pois koneesta.
- 3. Laita tietokone, muistitikku, suttupaperit, kynät, pyyhkekumit, ym. tavarat sekä kokelasnumero laatikkoon. Jätä lainatavarat paikalleen.
- 4. Palauta muistitikku, kokelasnumero ja suttupaperit valvojalle. Jos sutussa on merkintöjä, kirjoita niihin oma nimesi, kokelasnumero ja koulun numero.
- 5. Poistu salin näyttämön oikeanpuoleisesta ovesta ulos alakäytävään ja ruokalan kautta portaat ylös eteisaulaan. Hae tavarasi lokerikosta/opiskelijakunnan huoneesta 035.
- Jos olet joutunut vaihtamaan konetta, hae oma koneesi edelliseltä paikaltasi. Jätä koulun kone paikalleen.
- Jos palautuksessa on ruuhkaa, odota vuoroasi rauhassa istumapaikallasi. Tavarat palautetaan salin etuosaan kokelas kerrallaan.
- Aikaisin mahdollinen kokeen päättymisaika on klo 12:00. Koetta saa jatkaa 6 tuntia aloitushetkestä, jolloin viimeisin päättymisaika on n. klo 15:00. Lisäaikaa voi olla 2 tuntia erillisellä päätöksellä.

Muuta huomioitavaa valmistautumisessa:

- Hanki Ethernet-sovitin, jos tietokoneessasi ei ole paikkaa nettijohdolle.
  - Varmista, että tietokoneestasi löytyy tällöin myös USB-paikkoja oppilastikulle ja langattomalle hiirelle.
- Muistathan opetella tietokoneesi käynnistämisen sähköiseen järjestelmään ja testaa, että kuulokkeet toimivat Abitissa.
- Kuulokkeissa ei saa olla Bluetooth-toimintoa.
- **Käynnistä koneesi edellisenä iltana ennen koepäivää ainakin kerran, jotta se ehtii vastaanottamaan mahdolliset päivitykset, eikä ala ladata niitä aamulla koetilassa.**
- Varmista, että sinulla ei ole langattoman hiiren vastaanotinta tietokoneesi USB-portissa.

Kokeiden arvosteleminen

Kokeet arvostellaan koulussa alustavasti opettajan toimesta. Opettajat tiedottavat opiskelijoille alustavasta arvostelusta opettajien ilmoittamalla tavalla. Alustavat pisteet näkyvät Wilmassa.

Ylioppilastutkintolautakunnan arvostelijat (sensorit) arvostelevat jokaisen suorituksen uudelleen ja päättävät tämän jälkeen pisterajoista niin, että kaikkien valtakunnassa suoritettujen kyseisen aineen kokeiden arvosanojen jakauma saadaan sovitun kaltaiseksi.

Lisätietoja YTL:n verkkosivuilta

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/tietoa-kokelaalle>

Sivuilta löytyy yleisohjeita opiskelijalle sekä koekohtaisia ohjeita. Tutustu niihin.

Jos on erityisiä syitä istumapaikoille (esim. diabetes, lähelle lääkkeitä), toiveet Wilma-viestillä otsikolla ”**Istumapaikkatoive**” apulaisrehtorille.